

سخن روز

انتظارات غیرقانونی آمریکا

علی بیگدلی

استاد دانشگاه

تناقض گویی های آمریکا بی سابقه نیست و از گذشته چنین بوده است. همان طور که آقای ونس و ویتکاف صحبت های این جنینی داشته اند تا طرف مقابل را تحت فشار بیشتری قرار دهند. از طرف دیگر مطابق مندرجات منشور سازمان بین المللی انرژی اتمی، کشورها می توانند زیر ۴ درصد غنی سازی کنند و نیاز به اجازه از کسی ندارند و تنها باید NPT را امضا کنند که منع گسترش سلاح های کشتار جمعی و هسته ای است. بنابراین این حق ایران است و آمریکایی ها هم خودشان این را قبول دارند و می دانند منتها می خواهند بالاترین نقطه را مطرح کنند تا بتوانند پایین ترین نقطه را به دست بیاورند. از این رو به نظر نمی رسد چنین اظهارنظرهایی بتواند روند مذاکرات را متوقف کند. چون هر دو طرف نیازمند رسیدن به یک توافق هستند و آمریکا به هیچ وجه شرایط را برای جنگ الان مهیا نمی بیند. قرارداد های سخاوتمندانه ای که آمریکا با شیخ نشین های خلیج فارس بسته، در نتیجه بروز جنگ از بین خواهد رفت و امنیت منطقه به خطر می افتد. بنابراین شیخ نشین های خلیج فارس و در راس آنها عربستان سعودی هم به هیچ وجه راضی نیست که مذاکرات قطع شود و به سمت جنگ و ناامنی کشیده شود. منطقه نیازمند تنش زدایی است بنابراین این اظهارنظرهای متضادی که از طرف مقامات آمریکایی به گوش می رسد، بیشتر از این جهت است که بتواند طرف ایرانی را تحت فشار قرار داده و عصبانی کنند. ایران باید با خونسردی رفتار کند چون این حق مسلم ایران است که غنی سازی انجام دهد. اما مسئله سوم این است که ما می توانیم با دعوت از آقای گروسی نقاط مبهم را روشن کنیم و در صورت امکان اجازه بازرسی به بازرسان انرژی اتمی داده شود. باید یک اقدام یا ابتکار عملی را به اجرا بگذاریم تا این فضایی که الان به وجود آمده شکسته شود. بنابراین اینکه آقای پزشکیان می گویند ما دنبال بمب هسته ای نیستیم باید تحت یک برنامه تنظیم شده انجام شود. اما اینکه رابطه ما با اروپا به زعم آقای خرازی دچار انجماد شده، اینطور نیست ولی وقتی می خواهیم با فرانسه گفت وگو کنیم، باید از گسترش موضوعات حساس جلوگیری کنیم. با انگلیس هم همین طور و باید جلو ایجاد تنش در روابط بین دو کشور گرفته شود وگرنه گفت وگوها پرتنش خواهد بود. به همین دلیل هم سفر آقای تخت روانچی به استانبول و ملاقات با مقامات این سه کشور فعلا بی نتیجه مانده است. بنابراین باید کار ی کنیم تا از موضوعات گذشته خارج شویم. روشن است که اگر رویه و نگاه گذشته اراده ای که در گذشته وجود داشته پاسخ نمی دهد، باید سمت انعطاف و یافتن راه حل حرکت کنیم و راهی جز این هم باقی نمانده است. در سوی دیگر باید گفت قراردادهای شیخ نشین های خلیج فارس گرچه ارتباط مستقیم با مذاکرات ما ندارد و اگر ترامپ اظهارنظرهایی درباره ایران کرده، بخش جداگانه ای است ولی روی روند مذاکرات نمی تواند اثر داشته باشد. کشورهای خلیج فارس همگی متفقا از آمریکا خواسته اند که دست به اقدام نظامی علیه ایران نزنند. این کشورها علاقه مندند که سطح تنش را کاهش دهند، به خاطر اینکه بسیاری از برنامه های بلندپروازنه محمد بن سلمان بستگی به این دارد که توافق ایران و آمریکا به کجا بینجامد. اگر این توافق عملی نشود، بخش عمده ای از تعهدات شیخ نشین ها نسبت به آمریکا هم متوقف خواهد شد. بنابراین اگر آمریکا بخواهد مذاکرات را متوقف کند و اصرار کند که ایران نمی تواند غنی سازی کند، ممکن است در نهایت تنش ها به سطحی برسد که درگیری پدید بیاید که در اینصورت منطقه خلیج فارس بشدت تحت فشار قرار خواهد گرفت و بسیاری از طرح ها اجرا نخواهد شد. از آنجا که اسرائیل به تنهایی نمی تواند دست به چنین حرکتی بزند، حتما به کمک آمریکا نیاز دارد و در عین حال باید یک نوع رضایت از عربستان و شیخ نشین ها را هم به دست آورد. فراموش نکنیم اسرائیل به دنبال طرح ابراهیم است، از این رو بدون اجازه آمریکا دست به کاری نخواهد زد.

خبر

محمد هاشمی:

آمریکایی ها باید خود را با چارچوب مذاکرات تطبیق دهند

آرمان ملی؛ یک فعال سیاسی اظهار کرد: ایران به دنبال بمب اتمی نبوده و نخواهد رفت. در مذاکرات نیز بر همان چارچوب تعیین شده استوار است. این آمریکایی ها هستند که باید خود را تطبیق دهند. در مذاکره تا به حال حرفی خارج از چارچوب زده نشده است. محمد هاشمی گفت: ترامپ در سخنرانی خود در سفر به عربستان گفته که شما بیابان های خود را سبز کرده اید اما ایران سبزی های خود را خشک کرده است. مسائلی را مطرح کرد که در اصل ارتباطی به ترامپ ندارد. این مسائل صرفا در سخنرانی ترامپ جای دارد. وی افزود: از سوی دیگر در بخشی از سخنرانی خود گفته است که ایران دریای نفت و گاز است و به انرژی هسته ای نیاز ندارد. در حالی که این اصلا به کسی ربطی ندارد. ایران تنها کشوری نیست که نفت و گاز دارد. خود آمریکا گاز دارد. انرژی هسته ای نیز دارد. کشورهای دیگر نیز در کنار نفت و گاز انرژی هسته ای دارند. ترامپ نمی تواند تعیین کند که ما انرژی هسته ای داشته باشیم یا نه. این به عهده رئیس جمهور آمریکا نیست که تعیین کند کدام کشور انرژی هسته ای داشته باشد و کدام کشور نداشته باشد. این موارد خارج از میز مذاکره است. هاشمی تصریح کرد: این موارد حاکی از بیمان شکن بودن ترامپ است. هیات مذاکره کننده ایرانی باید با نظر گرفتن این ملاحظات به مذاکره ادامه دهد. تاکنون کشورهای اروپایی موضوع خوبی نسبت به این مذاکرات نداشته اند. به نوعی همسو و هم موضع با آمریکا و اسرائیل هستند. سه کشور اروپایی که موضع گیری داشتند، مواضع مستقلی اتخاذ نکردند، اما چین و روسیه عکس آنان بودند و در حمایت از ایران صحبت کردند. موضع روسیه و چین حمایت از ایران بود، اما اروپایی ها مواضع مستقلی نداشتند.

آرمان ملی

«آرمان ملی» حواشی مذاکرات بین ایران و آمریکا را بررسی می کند

تحركات تازه در روابط تهران و مسقط

مذاکره در سایه، تردید در رم؛ دومسیر، یک پرونده پزشکيان به مسقط می رود، خبری در راه است؟

آرمان ملی؛ در آستانه دور پنجم مذاکرات ایران و آمریکا، رم میزبان گفت وگوهایی خواهد بود که هرچند در سایه و بی سروصدا برگزار می شوند، اما وزنه ای سنگین بر آینده پرونده هسته ای، مناسبات منطقه ای است. هم زمانی سفر وزیر خارجه عمان به تهران، و سفر پیش روی رئیس جمهور ایران به مسقط، نشان دهنده تحرکاتی تازه در اتاق فرمان سیاست خارجی تهران است؛ تحرکاتی که می تواند بر مناسبات سیاسی اقتصادی ایران در صورت توفیق اثر مثبت بگذارد.

تداوم مسیر رم با واسطه گری مسقط
در حالی که تهران روزهای پرتحرکی را در دیپلماسی منطقه ای پشت سر می گذارد، خبرها از برگزاری دور پنجم مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در رم حکایت دارد. به گفته لژنس نورمن، خبرنگاروال استریت ژورنال، این دور از مذاکرات آخر هفته جاری برگزار خواهد شد. هنوز اطلاعات دقیقی از ترکیب تیم های مذاکره کننده منتشر نشده، اما گمانه زنی ها از حضور چهره هایی آشنا در دو طرف و با وساطت عمان خبر می دهند؛ کشوری که همواره نقش میانجیگری در پرونده هسته ای ایران ایفا کرده است.

دیدار های پی در پی؛ تهران و مسقط
هم زمان با اعلام خبر برگزاری مذاکرات رم، وزیر امور خارجه عمان به تهران آمد و با مقامات بلند پایه ایرانی دیدار کرد. او در جریان این سفر تأکید کرد که شرایط جهانی در حال تغییر است و فضا برای گفت وگو میان تهران و واشینگتن بیش از گذشته فراهم شده است. نکته قابل توجه اینکه این سفر در فاصله ای کوتاه با سفر آتی رئیس جمهور ایران به عمان صورت گرفته و از یک دیپلماسی

رفت و برگشتی در حال شتاب گرفتن خبر می دهد.

یک دیدار سطح بالا در راه است؟
چندی قبل وزیر خارجه عمان با હતی بی سابقه اعلام کرده بود که یک دیدار سطح بالا در دستورکار قرار گرفته؛ موضوعی که هرچند جزئیات آن مشخص نشده، اما در ترکیب با تحرکات اخیر، می تواند نشانه ای از برنامه ریزی برای فراتر رفتن از گفت وگوهای فنی و ورود به سطح سیاسی باشد. برخی تحلیلگران این دیدار احتمالی را نقطه عطفی در مسیر احیای توافقی جدید یا «توافق موقت گام به گام» می دانند.

تردید آمریکایی، صراحت ایرانی
در حالی که انتظار می رفت دور پنجم مذاکرات با تمرکز بر گام های عملی برای کاهش تحریم ها و تثبیت سطح غنی سازی برگزار شود، اما اظهارات تند ویتکاف، مقام ارشد مذاکره کننده دولت آمریکا، فضای گفت وگوها را بار دیگر پیچیده کرده است. او در اظهارنظری بحث برانگیز اعلام کرده که «ایران باید به غنی سازی

صفر برسد»؛ موضعی که از نگاه بسیاری از تحلیلگران نه تنها غیرواقع بینانه، بلکه خارج از چارچوب معاهده منع اشاعه هسته ای (NPT) تلقی می شود. در واکنش به این سخنان، سخنگوی وزارت خارجه ایران، در نشست خبری اخیر گفت: «قرار نیست برای غنی سازی از کسی اجازه بگیریم. این یک سفسطه آشکار است که هرکس غنی سازی دارد، دنبال بمب است.»

سایه سنگین بر میز مذاکره
فارغ از اظهارات رسمی، چالش اصلی مذاکرات پیش رو، عدم خروج صدای واحد از آمریکا در ارتباط با مذاکرات هسته ای است. ترامپ در سفر به منطقه و گفت وگو با مقامات عربی، مواضعی بسیار ضد ایرانی اتخاذ کرده. تیم او با تأکید بر رویکرد «فشار حداکثری ۲» در پی بازگرداندن شرایط سال ۲۰۱۸ است. این فضای تهدیدآمیز، دستیابی به توافق در رم را با ما و اگرهای بسیاری روبه رو می کند.

تهران منتظر نمی ماند
در شرایطی که عمان تلاش دارد واسطه خوبی برای حل مساله غنی سازی اورانیوم بین ایران و

آمریکا باشد موردی که با اظهارات ویتکاف وارد مرحله جدیدی شده، اما سفر رئیس جمهور ایران به عمان می تواند بستر گفت وگوهایی در سطح سیاسی، فراتر از پرونده هسته ای، از جمله توسعه روابط اقتصادی و همکاری های امنیتی باشد. هم چنین ممکن است بخشی از مذاکرات به صورت «پیام رسانی ویژه» از طریق سلطان نشین عمان به طرف آمریکایی منتقل شود و اگر نامه و پیشنهاد نهایی ترامپ به ایران رسیده باشد در این صورت رئیس جمهور ایران می تواند نظر نهایی تهران را به عمان برسد و به واسطه سلطان عمان به ترامپ برساند

در آستانه تصمیم های بزرگ
با همه این اوصاف، به نظر می رسد رم به نقطه حساسی از مسیر گفت وگوها بدل شده است. اگرچه برخی مواضع تند از سوی طرف آمریکایی امید به نتیجه را کاهش می دهد، اما پیوستگی دیپلماسی تهران- مسقط، تأکید مقامات ایرانی بر حقوق هسته ای، و خستگی منطقه از بحران های مزمن، ممکن است زجرانه ساز پیشرفتی تدریجی ولو غیرقطعی باشد. رم اگرچه میزبان گفت وگوست، اما متن اصلی همچنان در خلیج فارس و در روابط چندلایه ایران و عمان نوشته می شود. به نظر می آید ترامپ هم اگر به دنبال توافق است به خوبی درک می کند که ایران از اورانیوم با غنی ۳/۶۷ دست بر نمی دارد و از آنجا که او اعلام کرده به دنبال جنگ نیست و کشورهای منطقه نیز این مورد را که نمی خواهند منطقه دچار تنش شود را به او اعلام کردند پس در نهایت ترامپ به خواست قانونی ایران تن خواهد داد خصوصا اینکه تا این لحظه نه در غزه، نه در اوکراین، نه در مساله کانادا به دستاوردی نرسیده است.

سه شنبه
۱۴۰۴/۰۲/۳۰
۲۲ ذی القعدة ۱۴۴۶/۲۰/۲۰۲۵

armanmeli.ir

سال هشتم
شماره ۲۱۱۲

توسعه، همراه با حفاظت از محیط زیست

معاون اول رئیس جمهور با اشاره بر اینکه در سال های گذشته از توسعه دریا محور غفلت کردیم، به اهمیت توسعه دریامحور به ویژه سواحل مکران در برنامه هفتم پیشرفت تأکید کرد. محمدرضا عارف با اشاره به اقدامات سیاسی کشورهای غربی برای جلوگیری از پیشرفت کشورهای در حال توسعه گفت: کشورهای غربی از منابع زیرزمینی کردند، با سیاسی کاری به دنبال ممنوعیت استفاده کشورهای درحال توسعه از منابع زیرزمینی هستند و مباحثی همانند «توسعه بدون کربن، پلاستیک» را در سطح جهانی مطرح می کنند تا اشتغالزایی و سرمایه گذاری در کشورهای همانند ایران را از بین ببرند اما این کشورها همزمان و با سرعت در حال نابودی محیط زیست جهانی هستند. وی تصریح کرد: راهبرد جمهوری اسلامی ایران برخلاف سیاست ها و اقدامات کشورهای توسعه یافته، توسعه همراه با حفاظت از محیط زیست است.

نقش غیرقابل انکار ایران در نظم منطقه ای

معاون سیاسی رئیس جمهور اظهار کرد: آنچه که ما شاهد هستیم تداوم دوره گذار است. مشخصه این مقداری سیال بودن شرایط است، در حوزه خاورمیانه و پیرامون ما نیز خود را نشان می دهد. علاوه بر این، منطقه از مداخلات قدرت های خارجی به ویژه آمریکا در طول دو دهه گذشته رنج می برد و آثار و عواقب آن در کشورهای مختلف پیرامون ما قابل مشاهده است. عدم وفاق و وحدت مسلمانان در تشدید این شرایط تأثیرگذار است.

مهدی سنایی گفت: ما یک منطقه ملتپه د داریم و وظایفی که بر عهده جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک کشور فعال منطقه ای و بین المللی است؛ آنچه که قطعی است این بوده که نقش جمهوری اسلامی ایران در نظم منطقه ای و در تحولات منطقه غیرقابل انکار است.

به پیشرفت های شگرف نظامی رسیده ایم

یک عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به شکست ها و وضعیت دفاعی و نظامی ایران در ۳۰ سال گذشته، گفت: جنگ که آغاز شد همه بر شکست ایران اتفاق نظر داشتند و تجهیزات خریداری شده شاه نیز فاقد مهمات و ارتش نیز از هم پاشیده بود اما از دل این تهدید بزرگ یک انقلاب دفاعی به وجود آمد و در پی آن پیشرفت های شگرف نظامی پیدا شد. امروز اگر می خواستیم تجهیزات و مهمات نظامی بومی خود را از دیگران خریداری کنیم، به شرط اینکه اصلا به ما می فروختند؛ باید چندصد میلیارد دلار هزینه می کردیم. محسن رضایی با اشاره به حملات آمریکا علیه یمن و مقاومت، بیان کرد: برادران شجاع یمنی پاسخی ندان شکن به این تجاوزات دادند و در خلال این درگیری چندین جنگنده و پهپاد آمریکایی منهدم شدند.

کوتاه

دیدار مقام سعودی بالابرجانی

مشاور وزیر امور خارجه عربستان سعودی با مشاور رهبری انقلاب دیدار و گفت وگو کرد. محمد الجببی، مشاور میثم بن فرحان وزیر امور خارجه عربستان سعودی با علی لاریجانی مشاور رهبری انقلاب اسلامی در محل دفتر وی دیدار و گفت وگو کرد. خالد بن سلمان وزیر دفاع عربستان هم ۲۸ فروردین امسال در راس یک هیات عالیرتبه وارد تهران شد و ضمن دیدار با رهبری انقلاب و تقدیم پیام پادشاه این کشور، با سرلشکر محمد باقری رئیس ستادکل نیروهای مسلح، علی اکبر احمدیان دبیر شورای عالی امنیت ملی و مسعود پزشکیان رئیس جمهوری دیدار کرد.

جزئیات رزمایش ایران وباگو

سردار سرتیپ ولی معدنی، معاون عملیات نیروی زمینی سپاه و فرمانده رزمایش مشترک، در حاشیه مراسم افتتاحیه با اشاره به اهداف این رزمایش اظهار داشت: این رزمایش در راستای ارتقای اهداف راهبردی، عملیاتی و نظامی دو کشور و بر اساس توافقات رؤسای جمهور ایران و آذربایجان در حال انجام است. سال گذشته نیز مرحله اول آن در قلمرو جغرافیای جمهوری اسلامی ایران برگزار شد و امسال در ادامه همان مسیر در قلمرو جغرافیایی کشور آذربایجان در حال اجرا است. سردار معدنی با اشاره به مشارکت یک گردان از تیپ نیروی ویژه میرزا کوچک خان نیروی زمینی سپاه در این رزمایش، افزود: نیروهای ویژه نیروی زمینی سپاه از آمادگی کامل تجهیزات، توان و مهارت تخصصی بالایی برخوردار هستند که بخشی از توان و تجهیزات خود را به منطقه رزمایش منتقل کرده ایم.

هشدار سرلشکر باقری به دشمنان

سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در نشست عالی عملیات قراگاه مشترک پدافند هوایی ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای خدمت به ویژه شهید آیت... سید ابراهیم رئیسی و همراهان ایشان گفت: «همرزمان ما در پدافند هوایی کشور به طور شبانه روز فضای کشور را در کنترل داریم و با تمرین ها و رزمایش های مکرر خود را برای هر وضعیت احتمالی آماده می کنند. بدخواهان ملت ایران و دشمنان باید بدانند که تجاوز به فضای کشور ما آسیب های فراوانی را برای آن ها به همراه خواهد داشت و قطعا هزینه های آن ها از نتایجی که انتظار دارند بسیار بالاتر خواهد بود. با توجه به افزایش چندبرابری میزان سرمایه گذاری برای تقویت پدافند هوایی در نیروهای مسلح، به مرور این توانمندی ها ارتقای چشمگیری خواهد داشت.»

سیاست کلی وزارت علوم تقویت دیپلماسی فناوری است

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری درباره روابط علمی با سایر کشورها گفت: سیاست کلی وزارت علوم، تقویت دیپلماسی علمی است. به همین منظور، اقدامات فراوان و گسترده ای از سوی دانشگاه های ما و همچنین ستاد وزارت علوم در حال انجام است. یکی از این اقدامات، برگزاری نشست سکوی ۱۵ کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی بود که شما شاهد آن بودید. حسین سیمایی صراف افزود: نشست دو روزه وزرا و مسئولان ارشد آموزش عالی کشورهای اسلامی عضو سکوی گفت وگویی OIC-۱۵ برگزار شد؛ روز نخست به مباحث کارشناسی اختصاص داشت که بحث های بسیار خوبی صورت گرفت و دیروز نیز وزرا و رؤسای هیات های نمایندگی، همچنین نمایندگان کمیته کامستک و معاون دبیرکل سازمان همکاری اسلامی حضور داشتند. در این نشست، بحث های کارشناسانه و سازنده ای شکل گرفت و در نهایت، بیانیه ای به تصویب رسید که می توان گفت نخستین سند مشترک کشورهای اسلامی در حوزه هوش مصنوعی محسوب می شود.

اهتمام دولت و نیروی دریایی برای توسعه دریامحور

فرمانده نیروی دریایی ارتش، در آیین امضای تفاهم نامه تأسیس «اندیشگاه حکمرانی توسعه دریامحور»، با تأکید به اهمیت این اقدام و ضرورت توجه به توسعه دریا محور و با اشاره به ابلاغیه مقام معظم رهبری در خصوص سیاست های توسعه دریا محور، تأکید کرد: پس از پنج دهه، زمان اقدام جدی در این زمینه فرا رسیده است. امیر دریادار شهرام ایرانی، به واکنش های مثبت اعضای مجمع تشخیص جلسه مشترک اشاره کرد و گفت: برخی از عزیزان ابراز کردند که ۴۰ سال دیر آمده ایم و باید سیاست های کشور را به سمت دریا سوق می دادیم. فرمانده نیروی دریایی ارتش همچنین بر لزوم مطالبه گری و انجام اقدامات جدی در سواحل مکران تأکید کرد و یادآور شد که در دیدار با مقام معظم رهبری، برنامه های مطرح های توسعه دریامحور ارائه شده است.